

**ҚОНУНИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

ДАР БОРАИ АМНИЯТ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2011, №6, мод. 434; с. 2014, №11, мод. 646;
Қонунҳои ҚТ аз 15.03.2016 с., № 1283; аз 03.08.2018 с., № 1540)

Қонуни мазкур асосҳои ҳуқуқии таъмини амнияти инсон ва шаҳрванд, ҷамъият ва давлатро муайян карда, низоми таъмини амният, вазифа, мақсад ва самтҳои асосии онро ба танзим дароварда, салоҳияти Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти ҳокимияти давлатӣ, *мақомоти худидоракунии шахрак ва деҳот* ва ташкилотҳоро, новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқиашон, дар соҳаи таъмини амният муқаррар менамояд. (ҚҶТ аз 27.11.14 с., № 1137)

**БОБИ 1.
МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ**

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- *амнияти миллӣ* – ҳолати муҳофизатии манфиатҳои ҳаётан муҳими кишвар аз таҳдидҳои *воқеӣ ва эҳтимолии дохилӣ* берунӣ; (ҚҶТ аз 27.11.14 с., № 1137)
- *манфиатҳои миллӣ* – маҷмӯи эҳтиёҷоти сиёсӣ, иқтисодӣ, иҷтимоӣ ва эҳтиёҷоти дигари Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз амалишавии онҳо қобилияти давлат дар таъмини ҳифзи ҳуқуқҳои конститусионии инсон ва шаҳрванд, арзишҳои ҷамъият ва ниҳодҳои асосии давлатдорӣ вобаста мебошад;
- *манфиатҳои ҳаётан муҳим* – маҷмӯи эҳтиёҷоте, ки аз қонеъгардонии онҳо мавҷудият ва рушди шахсият, ҷамъият ва давлат вобаста мебошад (ҚҶТ аз 15.03.2016 с., № 1283);
- *объектҳои амният* – инсон ва шаҳрванд, ҳуқуқу озодиҳои онҳо, ҷамъият ва арзишҳои моддию маънавии он, давлат, соҳти конститусионӣ, истиклолият ва тамомияти арзии он;
- *субъектҳои амният* – давлат, шаҳрвандон, ташкилотҳо, новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқиашон;
- *таҳдидҳо ба амният* – маҷмӯи шароит, раванд ва омилҳое, ки барои амалишавии манфиатҳои миллӣ монеа мешаванд ё ба онҳо хатар ба вучуд меоранд;
- *таъмини амният* – татбиқи сиёсати ягонаи давлатӣ дар соҳаи таъмини амният ба воситаи низоми тадбирҳои дорои хусусияти иқтисодӣ, сиёсӣ, ташкилӣ ва дигар хусусиятҳо, ки ҷавобгӯи таҳдид ба манфиатҳои ҳаётан муҳими инсон ва шаҳрванд, ҷамъият ва давлат мебошанд;
- *амнияти иқтисодӣ* – вазъи муҳофизатии иқтисодиёти миллӣ аз шароит, раванд ва омилҳои дохилӣ берунӣ, ки рушди устувор ва истиклолияти иқтисодиро зеро хатар мегузоранд;
- *амнияти озуқаворӣ* – ҳолати муҳофизатии иқтисодиёти давлат мебошад, ки аз ҳисоби истехсолоти дохилӣ беҳатарии озуқаворӣ кишвар таъмин гардида, дастёбии воқеӣ, ки барои ҳаёти солиму фаъол ва рушди демографии ҳамаи аҳоли зарур аст, кафолат дода мешавад (ҚҶТ аз 15.03.2016 с., № 1283);
- *амнияти ҷамъиятӣ* – ҳифзи ҳуқуқӣ-сиёсӣ, маънавӣ-ахлоқӣ ва иҷтимоӣ ҳаёт, саломатӣ ва неқӯаҳволии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин арзишҳои ҷамъият аз хатар ва таҳдидҳои имконпазире, ки ба онҳо зарар расонида метавонанд;
- *амнияти ҳарбӣ* – ҳолати муҳофизатии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз таҳдидҳои воқеӣ ва эҳтимолии хусусияти ҳарбидошта ба соҳибистиклолӣ ва тамомияти арзии мамлакат;
- *амнияти экологӣ* – ҳолати муҳофизатии манфиатҳои ҳаётан муҳими инсон ва шаҳрванд, ҷамъият ва давлат аз таҳдидҳое, ки дар натиҷаи таъсири антропогенӣ ва дигар таъсирирасониҳо ба муҳити зист ба вучуд меоянд;
- *амнияти иттилоотӣ* – ҳолати муҳофизатии манбаъҳои давлатии иттилоотӣ, инчунин ҳуқуқи инсон ва шаҳрванд, манфиатҳои ҷамъият дар соҳаи иттилоот;
- *амнияти берунӣ* – ҳолати муҳофизатии манфиатҳои миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз таҳдидҳое, ки аз ҷониби давлатҳо, ташкилотҳо ва шаҳрвандони хориҷӣ бармеоянд;
- *амнияти дохилӣ* – ҳолати муҳофизатии манфиатҳои ҳаётан муҳими шахсият, ҷамъият ва давлат аз таҳдидҳои дохилӣ; (ҚҶТ аз 27.11.14 с., № 1137)
- *мақомоти ваколатдори давлатии таъмини амният* – мақомоти амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 2. Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи амният

Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи амният ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меърии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон иборат мебошад (ҚҶТ аз 03.08.2018 с., № 1540).

Моддаи 3. Принсипҳои таъмини амният

Принсипҳои таъмини амният инҳо мебошанд:

- эҳтиром ва риояи ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд;
- қонуният;
- масъулияти мутақобилаи инсон ва шаҳрванд, ҷамъият ва давлат оид ба таъмини амният;
- иттилоотии фаврии байниҳамдигарӣ ва мувофиқаи амалҳои қувваҳои таъмини амният;
- ягонагӣ, баҳамалоқамандӣ ва мувозинати ҳамаи намудҳои амният;
- бартарияти чораҳои сиёсӣ, иқтисодӣ ва иттилоотӣ;
- назорат аз рӯи татбиқи ҳамаи маҷмӯи амалҳо оид ба ҳифзи амният;
- робита бо низомҳои амнияти байналмилалӣ.

Моддаи 4. Субъектҳои амният

1. Субъекти асосии таъмини амният давлат мебошад, ки вазифаҳои худро дар ин соҳа ба воситаи мақомоти ҳокимияти қонунгузор, иҷроия ва судӣ амалӣ менамояд.

2. Шаҳрвандон ва ташкилотҳо, новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқиашон, субъектҳои таъмини амният ба шумор рафта, тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, санадҳои меъёрии ҳуқуқии мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳрҳо ва ноҳияҳо, *инчунин мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот*, ки дар доираи салоҳияташон дар ин соҳа қабул карда шудаанд, дорои ҳуқуқи ӯҳдадориҳо оид ба иштирок намудан дар таъмини амният мебошанд. (ҚҶТ аз 27.11.14 с., № 1137)

3. Давлат ҳимояи ҳуқуқӣ ва иҷтимоии шаҳрвандон ва ташкилотҳоро, ки мувофиқи қонун дар таъмини амният мусоидат мекунад, таъмин менамояд.

Моддаи 5. Манфиатҳои миллӣ

Манфиатҳои миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон инҳо мебошанд:

- таъмини ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд;
- нигоҳдории ризоияти ҷомеа ва *суботи* сиёсӣ дар мамлакат (ҚҶТ аз 15.03.2016 с., № 1283);
- рушду устувории иқтисодиёти кишвар;
- тарбияи ватандӯстӣ ва таҳкими ягонагии халқ;
- пойдорӣ ва инкишофи арзишҳои моддӣ ва маънавии ҷамъият;
- тағйирнопазирии сохти конститусионии Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз ҷумла истиқлолияти давлатӣ, шакли идораи ҷумҳурӣ, тамомияти арзӣ, дахлнопазирии сарҳади давлатӣ ва ҷудонашаванда будани ҳудуди он;
- фаъолияти устувори ниҳодҳои давлатдорӣ, таҳким ва самаранокӣ фаъолияти онҳо;
- таъмини мучахҳазгардонӣ ва омодагии ҳарбии Қувваҳои Мусаллаҳ, дигар қўшунҳо ва воҳидҳои ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- иҷрои бечунучарои санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон ва нигоҳдории тартиботи ҳуқуқӣ;
- таҳкими ҳамкориҳои байналмилалӣ дар асоси ҳамшарикӣ.

Моддаи 6. Таҳдидҳо ба амният

1. Таҳдидҳо ба амнияти Ҷумҳурии Тоҷикистон инҳо мебошанд:

– заифшавии адолати иҷтимоӣ ва судӣ, қонуният ва тартиботи ҳуқуқӣ, аз ҷумла афзоиши ҷинояткорӣ, *ҷинояткориҳои муташаккилона, ҷиноятҳои трансмиллӣ, савдои одамон*, коррупсия, гардиши ғайриқонунии *силоҳ ва воситаҳои нашъадор*, ки ба пастшавии сатҳи ҳимояи ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд, арзишҳои умумибашарӣ мусоидат менамоянд; (ҚҶТ аз 27.11.14 с., № 1137; ҚҶТ аз 15.03.2016 с., № 1283)

- фаъолияти, ки барои бо роҳи зўрварӣ тағйир додани сохти конститусионӣ равона карда шудааст, аз ҷумла амалҳои, ки ба тамомияти арзӣ, дахлнопазирӣ ва ҷудонашаванда будани ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон таъовуз мекунад;

- заифшавии иқтисодии мудофиавии мамлакат, таҳдид ба дахлнопазирии сарҳади давлатӣ, истифодаи қувва ва таъовуз нисбат ба Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- фаъолияти ҷосусӣ, террористӣ, таҳрибкорӣ (диверсионӣ) ва фаъолияти дигари ҳадамоти махсус, ташкилотҳои давлатҳои хоричӣ ва шахсонӣ алоҳида, ки барои расонидани зарар ба амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон равона карда шудаанд;

– номурақтаб сохтани фаъолияти мақомоти давлатӣ, *мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот*, вайрон кардани муназамаи фаъолияти онҳо, паст гардидани сатҳи идоракунии кишвар; (ҚҶТ аз 27.11.14 с., № 1137)

- фаъолияти, ки ба амнияти иттилоотии кишвар таъовуз мекунад;

- ифротгарои (экстремизми) сиёсӣ дар ҳама гуна шакли он, аз ҷумла барангехтани бадбинӣ ё хусумати иҷтимоӣ, наҷодӣ, миллий, динӣ, мафкуравӣ, маҳалгарой ё ғуруҳӣ;

- мураккабшавии вазъи иҷтимоӣ-сиёсӣ, ки дар низоҳҳои байни миллатҳо ва мазҳабҳо, бетартибҳои оммавӣ, маҷлисҳо, гирдиҳамоиҳо, намоишҳо ва роҳпаймоиҳои беиҷозат ва корпартоиҳои ғайриқонунӣ ифода мегардад;

- ташкили воҳидҳои ҳарбие, ки тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ нашудаанд;

- якбора вайроншавии вазъи экологӣ, офатҳои табиӣ ва дигар ҳолатҳои фавқуллодаи хусусияти табиӣ ва техногенидошта, эпидемия (пахншавии умумии бемориҳои сироятӣ) ва эпизоотия (фавти саросари ҳайвонот);
 - расонидани зарар ба амнияти иқтисодии давлат, **аз ҷумла тавассути қочоқ бадастоварда ва маблағгузориҳои терроризм, инчунин номуътадил гардонидани вазъи молиявии кишвар** (ҚЧТ аз 15.03.2016 с., № 1283);
 - паст шудани сифати таҳсилот ва нерӯҳои зехнӣ дар мамлакат.
2. Таҳдидҳои воқеӣ ва эҳтимолӣ ба объектҳои амният, ки аз манбаъҳои дохилӣ ва хориҷӣ бармеоянд, мазмуни фаъолиятро оид ба таъмини амнияти дохилӣ ва берунӣ муайян менамоянд.

БОБИ 2. НИЗОМИ ТАЪМИНИ АМНИЯТ ВА ВАЗИФАҲОИ АСОСИИ ОН

Моддаи 7. Низоми таъмини амният

Низоми таъмини амниятро дар асоси қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дар доираи сиёсати ягонаи давлатӣ, қувваҳои бо ҳам ҳамкорикунандаи таъмини амният, дигар мақомоти давлатӣ, **мақомоти худидоракунии шахрак ва деҳот** ва ташкилотҳое, ки дар доираи салоҳияти худ масъулияти таъмини амниятро ба ўҳда доранд, ташкил медиҳанд (ҚЧТ аз 15.03.2016 с., № 1283).

Моддаи 8. Вазифаҳои асосии низоми таъмини амният

Вазифаҳои асосии низоми таъмини амният инҳо мебошанд:

- пешбинӣ, ошкор ва пешгирии қардани таҳдидҳои дохилӣ ва **берунӣ** ба манфиатҳои ҳаётан муҳими объектҳои амният (ҚЧТ аз 15.03.2016 с., № 1283);
- таҳия ва амалӣ намудани маҷмӯи тадбирҳои таъҷилӣ ва дарозмуддати пешгирии қардан ва аз байн бурдани ин таҳдидҳо;
- ташкил намудан ва дар ҳолати омодабош нигоҳ доштани қувваҳои воситаҳои таъмини амният;
- идора намудани қувваҳои воситаҳои таъмини амният дар шароити ҳамарӯза ва ҳолатҳои фавқуллода;
- амалӣ намудани маҷмӯи тадбирҳои барқарор қардани қори мӯътадили объектҳои амният дар минтақаҳое, ки дар натиҷа ба миён омадани ҳолатҳои фавқуллода зарар дидаанд;
- иштирок дар таъмини амнияти умумӣ ва минтақавӣ мувофиқи санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон.

Моддаи 9. Қувваҳои таъмини амният

1. Ба қувваҳои таъмини амният дохил мешаванд:

- Қувваҳои Мусаллаҳ, дигар қўшунҳо ва воҳидҳои ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- мақомоти амнияти миллӣ, қорҳои дохилӣ, разведкаи ҳарбӣ, **мубориза бо коррупсия** андоз, гумрук, ҳолатҳои фавқуллода ва мудофиаи граждани, мақомоти дигари таъмини амният, ки дар асоси қонун амал мекунанд. (ҚЧТ аз 27.11.14 с., № 1137)

2. Қувваҳои таъмини амният дар доираи муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ҳам ва бо мақомоти дахлдори давлатии давлатҳои ҳамшарик оид ба амнияти дастаҷамъона ҳамкорӣ намуда, ба якдигар оид ба масъалаҳои ба **ваколатҳои** онҳо дахлдошта иттилоъ медиҳанд. (ҚЧТ аз 27.11.14 с., № 1137)

3. **Таъмини амният барои тамоми мақомоти дигари давлатӣ, мақомоти худидоракунии шахрак ва деҳот, инчунин ташкилотҳое, ки ин фаъолиятро дар доираи ваколатҳо, ҳуқуқ ва ўҳаддорихоӣ худ мустақилона ё дар асоси муроҷиати қувваҳои таъмини амният амалӣ мекунанд, ҳатмӣ мебошад.** (ҚЧТ аз 27.11.14 с., № 1137)

БОБИ 3. САЛОҲИАТИ ПРЕЗИДЕНТИҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ВА МАҚОМОТИ ҲОКИМИЯТИ ДАВЛАТӢ ДАР СОҲАИ ТАЪМИНИ АМНИЯТ

Моддаи 10. Салоҳияти Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон:

- роҳбарии умумии фаъолияти мақомоти таъмини амниятро амалӣ менамояд;
- самтҳои асосии амнияти дохилӣ ва беруниро муайян мекунад;
- амалҳои мувофиқашудаи ҳамаи шохаҳои ҳокимияти давлатиро дар соҳаи ҳифзи манфиатҳои кишвар таъмин менамояд;
- кафили таъмини амнияти инсон ва шахрванд, ҷамъият ва давлат мебошад;
- мақомоти ваколатдори давлатии таъмини амниятро ташкил, аз нав таъсис ва барҳам медиҳад;
- афзалиятҳои ҳифзи манфиатҳои ҳаётан муҳими объектҳои амниятро муайян мекунад;
- Шӯрои амнияти Ҷумҳурии Тоҷикистонро таъсис дода, ба он роҳбарӣ мекунад;
- **бо пешниҳоди Шӯрои амнияти Ҷумҳурии Тоҷикистон консепсия ва стратегияи амнияти миллиро тасдиқ менамояд** (ҚЧТ аз 15.03.2016 с., № 1283);
- оид ба масъалаҳои таъмини амният фармон мебарорад ва амр медиҳад;

- тартиби ташкил ва фаъолияти мақомоти давлатии таъмини амниятро муқаррар, ҳамоҳанг ва назорат менамояд;
- ба сиёсати кадрӣ мақомоти давлатии таъмини амният назорат мекунад;
- барномаҳои давлатии таъмини амниятро тасдиқ ва татбиқи онҳоро назорат менамояд;
- ба таъмини иҷроӣ қонунҳое, ки муносибатҳоро дар соҳаи амният танзим менамоянд, назорат мекунад;
- ҳангоми таҳдиди ҳатари воқеӣ ба амнияти давлат ҳолати ҷангро эълон менамояд;
- дар саросари Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ё дар маҳалҳои алоҳидаи он вазъияти ғавқуллода эълон менамояд;
- тибқи Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон салоҳияти зарурӣ оид ба масъалаҳои таъмини амният амалӣ менамояд (**ҚҶТ аз 03.08.2018 с., № 1540**).

Моддаи 11. Салоҳияти Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Чаласаи яқояи Маҷлиси миллий ва Маҷлиси намоёндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон:
 - фармонҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар бораи қорӣ намудани ҳолати ҷанг ва вазъияти ғавқуллода тасдиқ менамояд;
 - ба истифодаи Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон берун аз ҳудуди он барои иҷроӣ ӯҳдадорҳои байналмилалӣ Тоҷикистон розигӣ медиҳад.
2. Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон:
 - қонунҳои қабулнамудаи Маҷлиси намоёндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои таъмини амният ва ворид намудани тағйири иловаҳо ба онҳоро қонибдорӣ менамояд.
3. Маҷлиси намоёндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон:
 - оид ба масъалаҳои таъмини амният қонунҳоро қабул карда, ба онҳо тағйири иловаҳо ворид менамояд;
 - санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ оид ба масъалаҳои таъмини амният тасдиқ ва бекор мекунад.

Моддаи 12. Салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

- Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон:
- ба Маҷлиси намоёндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон лоиҳаи қонунҳоро дар соҳаи амният пешниҳод карда, иҷроӣ қонунҳоро таъмин менамояд;
 - таҳия ва татбиқи барномаҳои амнияти кишварро ташкил менамояд, *иҷроӣ консепсия ва стратегияро дар соҳаи таъмини амният амалӣ месозад* (**ҚҶТ аз 15.03.2016 с., № 1283**);
 - дар доираи салоҳияте, ки қонунгузорӣ муайян кардааст, ба мақомоти давлатии таъмини амният роҳбарӣ менамояд;
 - ба таҳия ва татбиқи тадбирҳои таъмини амният аз тарафи вазорату кумитаҳои давлатӣ, дигар идораҳои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти иҷроӣ ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳрҳо ва ноҳияҳо роҳбарӣ ва назорат мекунад;
 - оид ба таъмини мудофия ва амнияти давлатӣ тадбирҳо меандешад, *бо тартиби пешбининамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон бо мақсади таъмини амният қораҳои маҷбуриҳои давлатӣ (муҷозот) муқаррар менамояд* (**ҚҶТ аз 15.03.2016 с., № 1283**);
 - Қувваҳои Мусаллаҳ, дигар қўшунҳо ва воҳидҳои ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистонро бо аслиҳа ва техникаи ҳарбӣ, воситаҳои моддӣ, захираҳо ва хизматрасониҳо таъмин менамояд; (**ҚҶТ аз 27.11.14 с., № 1137**)
 - иҷроӣ барномаҳои давлатӣ ва нақшаҳои такмили *силоҳу* аслиҳа, инчунин барномаҳои тайёр кардани шаҳрвандонро аз рӯи ихтисосҳои касбии ҳарбӣ таъмин мекунад; (**ҚҶТ аз 27.11.14 с., № 1137**)
 - барои хизматчиёни ҳарбӣ ва дигар шахсоне, ки мувофиқи қонун бо мақсади таъмини мудофия ё амнияти давлат ҷалб карда мешаванд, кафолати иҷтимоиро таъмин менамояд;
 - ҳифзи сарҳади давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро таъмин менамояд;
 - ба мудофияи граждани роҳбарӣ мекунад;
 - тибқи Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дигар салоҳиятро оид ба масъалаҳои таъмини амният амалӣ менамояд (**ҚҶТ аз 03.08.2018 с., № 1540**).

Моддаи 13. Салоҳияти судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон

- Судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон:
- адолати судиро доир ба парвандаҳо оид ба ҷиноятҳое, ки ба амнияти инсон ва шаҳрванд, ҷамъият ва давлат таъвоуз менамоянд, амалӣ мекунанд;
 - ҳифзи ҳуқуқ, озодиҳо ва манфиатҳои қонунии шаҳрвандон, давлат, ташкилотҳо, иҷроӣ Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистонро таъмин менамоянд (**ҚҶТ аз 03.08.2018 с., № 1540**).

Моддаи 14. Салоҳияти мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон:

- дар доираи салоҳияти худ амалӣ гардидани барномаҳои давлатии ҳифзи манфиатҳои ҳаётан муҳими объектҳои амниятро таъмин менамоянд;
- ба мақомоти болоии давлатӣ оид ба такмил додани низоми таъмини амният таклифҳо пешниҳод менамоянд;
- риояи қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқиро дар соҳаи амният таъмин менамоянд;
- дар доираи салоҳияти худ низомнома ва дастуралҳои дохилидоравиро оид ба таъмини амният таҳия ва тасдиқ мекунанд;
- ба фаъолияти ташкилотҳои тобеъ ҷиҳати банақшагири ва гузаронидани чорабиниҳо оид ба таъмини амният роҳбарӣ менамоянд;
- шахсони мансабдор ва хизматчиёни давлатиеро, ки амал (ё беамалии) онҳо боиси вайроншавии манфиатҳо ва таҳдид ба амнияти давлат мегарданд, ба ҷавобгарӣ мекашанд;
- *тибқи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дигар ваколатҳоро оид ба масъалаҳои таъмини амният амалӣ менамоянд. (ҚҶТ аз 27.11.14 с., № 1137)*

Моддаи 15. Ваколатҳои мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, ҳуқуқ ва уҳдадориҳои ташкилотҳо, новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқиашон

Мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, инчунин ташкилотҳо, новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқиашон дар доираи ваколатҳо, ҳуқуқ ва уҳдадориҳои худ:

- дар воҳидҳои марзию маъмури ва ташкилотҳои дахлдор оид ба таъмини амният чораҳо андешида, фаъолиятро дар ин самт ташкил менамоянд;
- маҳфуздорни қувваҳо ва захираҳои сафарбарии аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқарраришударо таъмин менамоянд;
- тибқи санадҳои қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дигар ваколатҳо, ҳуқуқ ва уҳдадориҳоро оид ба масъалаҳои таъмини амният амалӣ менамоянд.

(ҚҶТ аз 27.11.14 с., № 1137)

БОБИ 4.

ТАЪМИНИ АМНИЯТ

Моддаи 16. Кафолатҳои ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд, ташкилотҳо, новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқиашон, ҳангоми таъмини амният

1. Давлат тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон амнияти ҳар як инсон ва шаҳрванд, ташкилотҳоро, новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқиашон, дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон таъмин менамояд. Давлат ҳимоя ва пуштибонии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистонро, ки берун аз ҳудуди он қарор доранд, кафолат медиҳад **(ҚҶТ аз 03.08.2018 с., № 1540)**.

2. Ҳангоми таъмини амният ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд метавонанд танҳо дар асоси қонунҳо ва то андозае, ки он барои ҳимояи ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд, саломатии аҳоли, ҳифзи тартиботи ҷамъиятӣ, сохти конституционӣ ва тамомияти арзӣ зарур аст, маҳдуд карда шаванд. Дар ин ҳолат, шаҳрвандон ва ташкилотҳо, новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқиашон, бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонанд оид ба маҳдуд карда шудани ҳуқуқи озодиҳои худ аз субъектҳои таъмини амният тавзеҳот гиранд.

3. Шахсони мансабдоре, ки ҳангоми таъмини амният аз ҳадди ваколатҳои худ мебароянд, тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашада мешаванд.

4. Ба шаҳрвандон ва ташкилотҳо, ки ба таъмини амният мусоидат менамоянд, дастгирии давлатӣ, аз ҷумла ҳимояи ҳуқуқи онҳо тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон кафолат дода мешавад.

Моддаи 17. Чораҳо оид ба таъмини амният

1. Таъмини амният амалӣ карда мешавад ба воситаи:

- тадричан амалӣ намудани сиёсати ягонаи давлатӣ бо назардошти тақсими дақиқонаи салоҳият ва таъмини фаъолияти мувофиқашудаи мақомоти давлатӣ, *мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот*, шахсони мансабдор, ташкилотҳо, новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқиашон, инчунин шаҳрвандон, ки тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар амалӣ намудани чораҳо оид ба таъмини амният иштирок менамоянд; **(ҚҶТ аз 27.11.14 с., № 1137)**

- мувофиқати чораҳои ҳифзи манфиатҳои давлат ва шаҳрвандон аз таҳдидҳои воқеӣ ва эҳтимоли;
- масъулияти мутақобилаи инсон ва шаҳрванд, ҷамъият, давлат ва тавозуни манфиатҳои онҳо.

2. Таъмини амният аз ноилгарди ва нигоҳдории сатҳи зарурии дараҷаи ҳифзи манфиатҳои миллӣ иборат буда, бо роҳҳои зерин амалӣ карда мешавад:

- муайян кардани самтҳои асосии фаъолияти давлат дар ин соҳа;
- пешбинӣ ва ошкор кардани таҳдидҳо ба амнияти миллӣ;
- амалӣ сохтани маҷмуи чораҳои фаври ва дарозмуддат оид ба пешгири ва безаргардонии таҳдидҳо ба амнияти миллӣ, аз ҷумла доир ба баргарафосозии сабаб ва шароитҳои бавҷудорандаи ин таҳдидҳо;

- сафарбарии қувваю воситаҳои таъмини амният дар ҳолатҳои пайдоиши таҳдиди бевосита ба манфиатҳои миллӣ, таҷовуз ба онҳо, аз ҷумла дар ҳолатҳои изтирорӣ (экстремалӣ) ва ғавқуллодаи хусусияти дохилидавлатӣ, фаромарзӣ ва ҷаҳонидошта;

- қабули бетаъхири қарорҳо ва иҷрои амалҳо оид ба ҳифзи манфиатҳои миллӣ, пешгирии ғайриқонунии, ки ба амнияти миллӣ таҷовуз мекунад, амалӣ гардонидани тадбирҳои дигари ҳуқуқмаҳдудкунанда;

- пешгирӣ ва бартарафсозии оқибатҳои, ки бо таҷовузо ба манфиатҳои миллӣ алоқаманданд, амалӣ кардани маҷмӯи чораҳои барқарорсозӣ.

Моддаи 18. Таъмини амнияти иқтисодӣ

1. Амнияти иқтисодӣ бо қарор ва амалҳои мақомоти давлатӣ, *мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот*, ташкилотҳо, новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқиашон, шахсони мансабдор ва шахрвандон, ки барои иҷрои корҳои зерин равона карда шудаанд, таъмин мегардад (**ҚЧТ аз 15.03.2016 с., № 1283**):

- таъмини истиқлолияти иқтисодии Тоҷикистон;

- роҳ надодан ба бунбасти иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз низоми иқтисодиёти ҷаҳонӣ;

- нигоҳдорӣ ва таҳкими асосҳои захираҳои энергетикӣ иқтисодиёти мамлакат;

- то дараҷаи ниҳой паст кардани сатҳи осебпазирии иқтисодиёти мамлакат, ки бо таъсири омилҳои эҳтимолии манфии дар муҳити геополитикӣ давлат бавучудоянда алоқаманд аст;

- таъмини ҳамкориҳои самаранок бо сохторҳои молиявии ватанию байналмилалӣ, бартарияти равона намудани захираҳои қарзии дохилию хориҷӣ ва имкониятҳои сармоягузорӣ барои барқарор кардан ва рушди иқтисодиёти ватанӣ;

- баланд набардоштани сатҳи имконпазири касри бучети давлатӣ ва устувор гардонидани қисми даромади он;

- роҳ надодан ба истифодаи ғайримақсадноки маблағҳои бучет ва захираҳои давлатӣ;

- роҳ надодан ба номувозинатии хатарноки рушди иҷтимоию иқтисодии минтақаҳои кишвар ва аз байн бурдани он;

- зиёд кардани ҳиссаи молистеҳолкунандагон дар иқтисодиёти кишвар бо шартҳои ҳавасмандгардонии рақобат ва маҳдудсозии ғайриқонунии инҳисорӣ;

- таъмини болоравии иқтисодии кишвар.

2. Давлат бо мақсади ҳимояи манфиатҳои миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз ҷумла барои нигоҳ доштан ва таҳким бахшидани нерӯи саноатӣ бо риояи кафолатҳои, ки ба сармоягузориҳои хориҷӣ медиҳад, аз болои вазъ ва истифодаи объектҳои иқтисодиёти мамлакат, ки онҳоро ташкилотҳои хориҷӣ ва муштараки хориҷию ватанӣ идора мекунад ё молики онҳо мебошанд, назорат мекунад.

3. Талаботҳо оид ба таъмини амнияти *иқтисодӣ* ҳатман дар мавриди имзо кардани қарордодҳо оид ба истифодаи захираҳои стратегӣ мамлакат, иҷрои ин қарордодҳо ва назорати иҷрои онҳо ба назар гирифта мешаванд. (**ҚЧТ аз 27.11.14 с., № 1137**)

4. Ба қабули қарор ва иҷрои амалҳои, ки хилофи манфиатҳои ташаққулбӣ ва ғайриқонунии мунтазами сохторҳои зерин мебошанд, роҳ дода намешавад:

- фазои бозори Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар доираи он гардиши озодонаи захираҳои меҳнатӣ, молиявӣ ва дигар захираҳо амалӣ мегардад;

- низоми ягона ва мустақили молиявии Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз ҷумла муомилоти асъори миллӣ дар тамоми *ҳудуди* кишвар (**ҚЧТ аз 03.08.2018 с., № 1540**);

- низоми ягона ва мустақили коммуникатсионӣ ва энергетикӣ мамлакат.

5. Бо санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон метавонанд талаботи иловагӣ ва амалу тадбирҳо оид ба таъмини амнияти иқтисодӣ пешбинӣ карда шаванд.

Моддаи 19. Таъмини амнияти озуқаворӣ

1. Амнияти озуқаворӣ тавассути таҳия ва тағбиқи чораҳои иҷтимоию иқтисодӣ, илмию техникӣ, маъмурию ва дигар чораҳои, ки ба пешгирӣ ва безаргардонии таҳдиди амнияти озуқаворӣ равона шудаанд, таъмин карда мешавад.

2. Таъмини амнияти озуқаворӣ ба принципҳои зерин асос меёбад:

- таъмин намудани дастрасии воқеӣ ва иқтисодии маҳсулоти босифати озуқаворӣ барои аҳоли тибқи меъёрҳои физиологияи истеъмолӣ новобаста аз синну сол, вазъи молумулкӣ ва иҷтимоӣ, ҷои истиқомат ва будубош;

- мутобиқати сифати маҳсулоти озуқаворӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истеҳсолшаванда, фурӯхташаванда ва ба он воридшаванда ба талаботҳои муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- ташаққул, таҷдид ва пурра намудани захираҳои давлатии маҳсулоти озуқаворӣ, сарфи назар аз таъсири омилҳои номусоиди дохилӣ ва берунӣ;

- ташкили муҳити баробари рақобатпазир барои ворид шудан ба бозори маҳсулоти кишоварзӣ ва озуқаворӣ;

- ҳамкориҳои мутақобилаи давлат ва субъектҳои соҳибкориҳои хусусӣ;

- мусоидат намудан ба баланд бардоштани нақши *иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва ташкилотҳои тиҷоратӣ* дар масъалаҳои таъмини амнияти озуқаворӣ; (**ҚЧТ аз 27.11.14 с., № 1137**)

- дастрас ва ошкоро будани иттилоот дар бораи ҳолати бозори маҳсулоти кишоварзӣ ва озуқаворӣ.

3. Ба қабули қарорҳо ва аз ҷониби мақомоти давлатӣ, шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ содир намудани амалҳои (беамалие) роҳ дода намешавад, ки:

- ҳолати амнияти озуқавориро бад мекунанд;
 - беасос баланд бардоштани нархи маҳсулоти озуқаворӣ, паст шудани захираҳои дохилии озуқавориро ба вучуд меоранд;
 - ба содироти ғайриқонунии маҳсулоти озуқаворӣ берун аз ҳудуди мамлакат мусоидат мекунанд;
 - ба воридоти маҳсулоти озуқаворӣ бесифат ва барои аҳоли хавфнок ба бозори дохилии мусоидат мекунанд.
4. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми бад шудани ҳолати амнияти озуқаворӣ метавонад воридот ва содироти маҳсулоти озуқавориро муваққатан манъ ва ё маҳдуд намояд.

Моддаи 20. Таъмини амнияти чамъиятӣ

1. Амнияти чамъиятӣ бо қарорҳо ва амалҳои мақомоти давлатӣ, *мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот*, ташкилотҳо, новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқиашон, шахсони мансабдор ва шаҳрвандон, ки барои иҷрои қорҳои зерин равона карда шудаанд, таъмин мегардад (**ҚҶТ аз 15.03.2016 с., № 1283**):
- таҳкими қафолати таъмини амнияти шахсии шаҳрвандон, ҳуқуқи озодиҳои онҳо;
 - ташаккули рӯҳияи умумимиллӣ, ки ба ватандӯстӣ ва ризоияти байни миллатҳо асос ёфтааст;
 - таҳкими ягонагии халқи Тоҷикистон;
 - дастгирии афзоиши табиӣи аҳоли, таъмини қабули чораҳои саривақтӣ бар зидди равандҳои бӯҳронии демографӣ ва банақшагирии оила;
 - пурзӯр кардани мубориза бар зидди қинояткорӣ, аз ҷумла шаклҳои муташаккили он, коррупсия ва терроризм;
 - боздоштани болоравии бекорӣ ва пастшавии сатҳи зиндагии аҳоли, ки ба суботи сиёсии кишвар таҳдид мекунанд;
 - пешгирии омилҳои иҷтимоие, ки ба саломатӣ ва маънавияти аҳоли, ирсияти (генофонди) халқи Тоҷикистон таҳдид мекунанд;
 - монещ шудан ба пастравиӣи нерӯҳои зеҳнии мамлакат.
2. Ба қабули қарорҳо ва содир намудани амалҳои роҳ дода намешавад, ки баръало метавонанд:
- пойдории ягонагии халқи Тоҷикистонро халалдор созанд ва муносибати байни миллатҳо бад кунанд;
 - ризоияти чамъиятӣ ва суботи сиёсиро дар кишвар халалдор созанд;
 - боиси даҳолати ташкилотҳои динӣ ба қорҳои давлат гарданд. (**ҚҶТ аз 27.11.14 с., № 1137**)
3. Даъватҳои зерини шаҳрвандон, аз ҷумла намоёндагони ҳизбҳои сиёсӣ ва дигар *иттиҳодияҳои чамъиятӣ* ҳамчун амалҳо оид ба ноустувор гардонидани амният эътироф шуда, боиси ҷавобгариӣ бо қонун пешбинишуда мегарданд:
- ба сарнагун сохтан ё бо роҳи зӯрварӣ тағйир додани сохти конститусионии Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз ҷумла даъватҳо ба ҷудоии хоҳӣ (сепаратизм) ва амалҳои дигаре, ки ба ягонагӣ, дахлнопазирӣ ва ҷудонашаванда будани ҳудуди мамлакат таҷовуз мекунанд;
 - ба ғасби ҳокимият;
 - барои бо роҳи зӯрварӣ қатъ гардонидани ваколатҳо ё монещ шудан ба фаъолияти мақомоти давлатӣ, *мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот* ва шахсони мансабдори тибқи Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва қонунгузориӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон ташкилӣфта ва интиҳобшуда (таъиншуда); (**ҚҶТ аз 27.11.14 с., № 1137; аз 03.08.2018 с., № 1540**)
 - ба истифода кардани тафовути мавҷудбудаи мазҳабӣ ва ақидаҳои гуногуни динӣ бо мақсадҳои сиёсӣ.

Моддаи 21. Таъмини амнияти ҳарбӣ

1. Ҳамаи мақомоти давлатӣ, *мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот*, ташкилотҳо, новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқиашон, шахсони мансабдор ва шаҳрвандон ўҳдадоранд, ки мусоидат намоёнд (**ҚҶТ аз 15.03.2016 с., № 1283**):
- ба таҳкими иқтидори мудофиавии мамлакат;
 - ба нигоҳ доштан ва баланд бардоштани дараҷаи иқтидори ҷангии Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон;
 - ба нигоҳ доштани иқтидор ва захираҳои сафарбаркунӣ.
2. Қабули қарорҳо ва содир намудани амалҳои, ки ба иқтидори мудофиавии мамлакат, иқтидори ҷангии Қувваҳои Мусаллаҳ, дигар қўшунҳо ва воҳидҳои ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон зарар расонида метавонанд, манъ аст.
3. Ба истисноӣи ҳолатҳои пешбининамудаи санадҳои ҳуқуқӣ байналмилалӣи эътирофнамудаи Тоҷикистон, роҳ дода намешавад:
- ба ҷойгир кардани пойгоҳҳои (базаҳои) ҳарбии давлатҳои хориҷӣ дар ҳудуди кишвар;
 - ба убур (транзит) кардани воҳидҳои ҳарбӣ, аслиҳа ва техникаи ҳарбии давлатҳои хориҷӣ аз ҳудуди мамлакат.
4. Қувваҳои Мусаллаҳ, дигар қўшунҳо ва воҳидҳои ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои таъмини амнияти ҳарбӣ чалб карда мешаванд (**ҚҶТ аз 03.08.2018 с., № 1540**).

Моддаи 22. Таъмини амнияти экологӣ

Ўҳдадорихои мақомоти дахлдори давлатӣ, ташкилотҳо, новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқиашон, шахсони мансабдор ва шахрвандон инҳоянд:

- ҳифзи муҳити зист, оқилона истифода кардан ва ҳимоя намудани захираҳои табиӣ;
- роҳ надодан ба беназорат ворид намудани технологияҳо, моддаҳо ва маводи хавфноки экологӣ ба Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- пешгирии намудани олудашавии радиоактивӣ, кимёвӣ ва захролудшавии бактериологии ҳудуди мамлакат;
- маҳдуд намудани истифодаи технологияҳои хавфнок ва номуқаммалӣ экологӣ;
- пешгирии ва бартараф намудани оқибатҳои манфии экологии фаъолияти хоҷагидорӣ ва дигар фаъолият.

Моддаи 23. Таъмини амнияти иттилоотӣ

1. Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон низоми миллии ҳифзи иттилоот, аз ҷумла захираҳои давлатии иттилоотӣ таъсис ва мустаҳкам карда мешаванд.

2. Қабули қарорҳо аз ҷониби мақомот ва шахсони мансабдори Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои сиёсӣ ва иқтисодии хориҷӣ бояд ба иттилооти объективӣ ва огоҳона дар бораи тамоюлҳои рушди сиёсӣ ва иқтисодии ҷаҳонӣ, вазъи сиёсӣ ва иқтисодии давлатҳои дигар, хусусан давлатҳои ҳамҷавор асос ёбад.

3. Мақомоти давлатӣ, *мақомоти худидоракунии шахрак ва деҳот*, ташкилотҳо, новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқиашон, шахсони мансабдор ва шахрвандон ўҳдадоранд, ки тамоми чораҳои заруриро андешанд, барои роҳ надодан (**ҚЧТ аз 15.03.2016 с., № 1283**):

- ба вобастагии иттилоотии Тоҷикистон;
- ба ғасб ва муҳосираи иттилоотӣ аз ҷониби давлатҳои дигар;
- ба бунбасти иттилоотии мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва қувваҳои таъмини амнияти Ҷумҳурии Тоҷикистон.

4. Ба қабули қарорҳо ва содир намудани амалҳои, ки хилофи манфиатҳои миллии ташаққул ва фаъолияти мунтазами фазаи иттилоотии Ҷумҳурии Тоҷикистон ё дохил шудани Тоҷикистон ба низоми ҷаҳонии алоқа ва иттилоот мебошанд, роҳ дода намешавад.

5. Содир намудани амалҳои зерин манъ аст:

- дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон паҳн намудани маводи интишорӣ, намоишҳои телевизионӣ ва паҳши радиои воситаҳои ахбори оммаи хориҷӣ, ки мазмуни онҳо амнияти миллиро халалдор месозад;
- ифшо кардани иттилооти хизматӣ ва дигар иттилооти ба манфиатҳои давлат алоқаманд.

Моддаи 24. Таъмини амнияти берунӣ

1. Бо мақсади соҳиб шудан ба кафолатҳои байналмилалӣ амният, Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таъмини амнияти байналмилалӣ (ҷаҳонӣ, минтақавӣ) иштирок менамояд, ки қисми таркибии он амнияти кишвар мебошад.

2. Амнияти мамлакат дар соҳаи муносибатҳои сиёсии берунӣ бо амалҳои зерин таъмин карда мешавад:

- иштирок дар тадбирҳои байналмилалӣ оид ба ташаққули тартиботи ҷаҳонӣ;
- ташаққул додан ва пойдории низоми самарабахши амнияти дастаҷамъона дар муҳити геополитикии Тоҷикистон;
- иштирок дар ташкилотҳои байналмилалӣ, ки фаъолияти онҳо ҷавобгӯи манфиатҳои амнияти Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад;
- иштирок дар чорабиниҳои берун аз ҳудуди мамлакат, ки барои таъмини амният равона гардидаанд, тибқи санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон;
- дар мавридҳои зарурӣ яқоя бо кишварҳои ҳамҷавор ҳалли масъалаҳои, ки ба таъмини амният дахлдоранд.

3. Ҷумҳурии Тоҷикистон:

- бо мақсади таъмини назорати бозғимодӣ сарҳадӣ низоми ҳифзи сарҳади давлатиро рушд ва таҳким мебахшад;
- низоми назорати фазаи ҳавоиро бо пайвастанӣ он ба низоми назорати байналмилалӣ ҳаммонанд ташаққул медиҳад;
- барои роҳ надодан ба муҳочирати ғайриқонунӣ тамоми чораҳои заруриро меандешад.

4. Ба Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид шудани шахрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд, ки муқобили давлат фаъолияти харобкорона бурда, зидди соҳибхитиёрӣ, тамомияти арзии мамлакат, ягонагии ҳалқи он, ризоияти ҷомеа ва суботи сиёсӣ дар мамлакат ошкоро баромад мекунанд, роҳ дода намешавад. Шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳузур дошта, ба чунин баромадҳои ошкоро роҳ медиҳанд, аз ҳудуди мамлакат бароварда шуда, ба ҷавобгарии дигари пешбининамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон кашида мешаванд.

Моддаи 25. Таъмини амнияти ниҳодҳои давлатдорӣ

1. Таъмини амнияти ниҳодҳои давлатдорӣ вазифаи муҳими мақомоти давлатӣ ва шахсони мансабдори Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, яке аз меъёрҳои арзёбии фаъолияти хизматии онҳо ба ҳисоб меравад.

2. Талабот оид ба таъмини амният дар мавридҳои зерин ҳатман ба назар гирифта мешавад:

- тарҳрезии стратегияи самту марҳилаҳои рушди иҷтимоию иқтисодии мамлакат;

– таҳия, қабул ва иҷрои санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва дигар санадҳои мақомоти давлатӣ, *мақомоти худидоракунии шахрак ва деҳот* ва шахсони мансабдор. (ҚЧТ аз 27.11.14 с., № 1137)

3. Ба қабули қарорҳо ва иҷрои амалҳои, ки ҳилофи манфиатҳои ташаккул ва фаъолияти мунтазами низоми ягонаи мақомоти давлатӣ, аз ҷумла мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, амният ва судҳо, *мақомоти худидоракунии шахрак ва деҳот* ҳамчунин низоми ягонаи ҳуқуқи Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошанд, роҳ дода намешавад. (ҚЧТ аз 27.11.14 с., № 1137)

4. Давлат барои расидан ба мақсадҳои зерин чораҳо меандешад:

- барои баланд бардоштани обрӯи нуфузи хизмати давлатӣ;

- барои ташаккули механизмҳои ташкилию ҳуқуқие, ки таъин шудани шахсони ба талаботи муқарраргардида ҷавобгӯ набударо ба хизмати давлатӣ роҳ намендиханд.

5. Хизматчиёни давлатӣ дар фаъолияти худ ўҳдадоранд, ки манфиатҳои умумидавлатиро ба роҳбарӣ гиранд. Ба хизматчиёни давлатӣ қабул кардани қарор ва анҷом додани амалҳои, ки обрӯи ҳокимияти давлатиро зери шубҳа гузошта, боиси ба манфиатҳои ғайрихизматӣ истифода кардани мақоми хизматӣ мегарданд, манъ аст.

6. Расмиёти аз тарафи шахсони ваколатдори давлатӣ қабул кардани қарорҳои, ки бо амалҳои зерин алоқаманданд, бояд ба ҳадди муқаррарнамудаи қонунгузорӣ ошкоро ва хусусияти назоратӣ дошта бошанд:

- тақсими маблағҳои бучетҳои ҷумҳуриявӣ ва маҳаллӣ, аз ҷумла барои хариди давлатӣ ва захираҳои қарзӣ ҷудокардашаванда;

- додани иҷозату иҷозатномаҳо (литсензияҳо);

- ба субъектҳои хоҷагидор додани имтиёзу бартарҳои муқаррарнамудаи қонунгузорӣ;

- хусусигардонии объектҳои моликияти давлатӣ.

Моддаи 26. Маблағгузори фаъолият оид ба таъмини амният

Маблағгузори фаъолият оид ба таъмини амният вобаста ба мазмун ва миқёси барномаҳо, хусусияти ҳолатҳои фавқулодда ва оқибатҳои онҳо аз ҳисоби маблағҳои Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад.

БОБИ 5.

ШҶРОИ АМНИЯТИ ҶУМҶУРИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 27. ШҶрои амнияти Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. ШҶрои амнияти Ҷумҳурии Тоҷикистон мақоми машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

2. ШҶрои амнияти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Қонуни мазкур таъсис ёфта, мақоми роҳбарии коллегиалӣ доир ба масъалаҳои мудофия ва амнияти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои таҳияи қарорҳо оид ба татбиқи самтҳои асосии сиёсати дохилӣ ва хориҷӣ дар соҳаи таъмини амният мебошад (ҚЧТ аз 03.08.2018 с., № 1540).

3. Тартиби ташкил ва фаъолияти ШҶрои амнияти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо Низомномаи ШҶрои амнияти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки онро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ менамояд, муайян карда мешавад.

Моддаи 28. Ҳайати ШҶрои амнияти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва тартиби ташкили он

1. Ба ҳайати ШҶрои амнияти Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд - ШҶрои амният) Раис, Котиб, аъзои доимӣ ва аъзои ШҶрои амният дохил мешаванд.

2. Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи мансаб Раиси ШҶрои амният мебошад.

3. Ба ҳайати аъзои доимии ШҶрои амният Раиси Маҷлиси миллӣ ва Раиси Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Сарвазирони Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Котиби ШҶрои амният дохил мешаванд. Котиби ШҶрои амниятро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вазифа таъин ва аз вазифа озод менамояд. (ҚЧТ аз 03.08.2018 с., № 1540).

4. Роҳбарони вазоратҳои рушди иқтисод ва савдо, молия, қорҳои хориҷӣ, адлия, мудофия, қорҳои дохилӣ, тандурустӣ, мақомоти амнияти миллӣ, *мубориза бо коррупсия*, *Палатаи ҳисоб ва мақомоти* ҳифзи муҳити зист, инчунин дигар шахсони мансабдор метавонанд аъзои ШҶрои амният бошанд. Ҳайати шахсии ШҶрои амният аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад. Вобаста ба мазмуни масъалаи мавриди баррасӣ қарордошта, ШҶрои амният метавонад шахсони дигарро низ ҳамчун мушовирон *ва коришонсон* ҷалб намояд (ҚЧТ аз 15.03.2016 с., № 1283).

5. Ҳангоми баррасии масъалаҳои таъмини амният дар *ҳудуди* Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳрҳо ва ноҳияҳо барои иштирок дар қори ШҶрои амният намояндагони ваколатдори онҳо ҷалб карда мешаванд (ҚЧТ аз 03.08.2018 с., № 1540).

Моддаи 29. Салоҳият ва вазифаҳои асосии ШҶрои амният

1. Салоҳияти ШҶрои амният:

- таҳлили маҷмуи чараҳои вазъи ҳаёт ва минтақаҳо дар робита ба манфиатҳои амнияти миллӣ, ҷамъоварӣ, омӯзиш ва таҳлили ахборот доир ба фаъолияти низомии таъмини амният ва пешниҳоди тавсияҳо оид ба тақмили он;

- ҳамоҳангсозии таҳияи консепсияҳои сиёсати дохилӣ ва хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи амният, баҳодиҳии таҳдидҳои дохилӣ ва **берунӣ** ба манфиатҳои объектҳои ҳаётан муҳими амнияти давлат ва муайянсозии манбаъҳои он, андешидани чораҳо чихати пешгирии онҳо (**ҚҶТ аз 15.03.2016 с., № 1283**);

- таҳия ва ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намудани таклифи тавсияҳо доир ба қабули санадҳои зарурии қонунгузорӣ ва тадбирҳои ташкилӣ оид ба таъмини амнияти Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- таҳия ва ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намудани тавсияҳо оид ба қабул намудани қарорҳо доир ба масъалаҳои сиёсати дохилӣ ва хориҷии мамлакат дар соҳаи таъмини амният;

- ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти ҳокимияти давлатӣ, **мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот** оид ба масъалаҳои таъмини амният ва иҷрои амру фармонҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ин соҳа (**ҚҶТ аз 15.03.2016 с., № 1283**);

- барқарор намудани робита бо ташкилотҳои байналмилалӣ ва мақомоти амнияти кишварҳои хориҷӣ аз рӯи масъалаҳои таҳти салоҳияташ қарордошта;

- назорати иҷрои қарорҳои Шӯрои амният ва амру фармонҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои амният, андешидани тадбирҳо баҳри рафъи камбудӣ ва норасоҳои ошкоршуда, сабабу шароитҳои, ки боиси рӯй додани онҳо гардидаанд.

2. Вазифаҳои асосии Шӯрои амният:

- муайян намудани манфиатҳои ҳаётан муҳими инсон ва шаҳрванд, ҷамъият ва давлат ва ошкор намудани таҳдидҳои дохилӣ ва берунӣ ба объектҳои амният;

- ташаккули стратегия ва тактикаи сиёсати хориҷӣ ва дохилӣ дар соҳаи таъмини амният, тамомияти арзӣ, истиклолият, соҳти конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- таҳия ва татбиқи **консепсия ва стратегияи** таъмини амнияти миллӣ ва баҳодиҳии самаранокии он (**ҚҶТ аз 15.03.2016 с., № 1283**);

- таҳияи қарорҳои фаврӣ оид ба пешгирии ҳолатҳои фавқулоддае, ки боиси оқибатҳои ҷиддии иҷтимоию сиёсӣ, иқтисодӣ, **ҳарбӣ**, экологӣ ва дигар оқибатҳо шуда метавонанд, инчунин оид ба бартараф намудани чунин ҳолатҳо (**ҚҶТ аз 15.03.2016 с., № 1283**);

- пешниҳоди таклифҳо ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон доир ба чорӣ намудани ҳолати ҷанг ҳангоми таҳдиди воқеӣ ба амнияти давлат, инчунин доир ба чорӣ, тамдид ё бекор намудани ҳолати фавқулодда;

- таҳияи пешниҳодот оид ба тақмили низомии таъмини амнияти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо роҳи навсозии мақомоти мавҷуда ё таъсиси мақомоти навест, ки амнияти инсон ва шаҳрванд, ҷамъият ва давлатро таъмин менамоянд;

- таҳлил ва ҷамъбасти иттилоот дар бораи вазъи амнияти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва пешниҳоди он ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- назорати иҷрои амру фармонҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои амнияти миллӣ.

Моддаи 30. Қарорҳои Шӯрои амният

1. Доир ба масъалаҳое, ки дар ҷаласаҳои Шӯрои амният баррасӣ мегарданд, қарорҳои дахлдор қабул карда мешаванд. Аъзои Шӯрои амният ҳангоми қабули қарор ҳуқуқи баробар дошта, қарорҳо бо ақсарияти оддии овозҳо қабул карда мешаванд.

2. Қарорҳои Шӯрои амният оид ба масъалаҳои таъмини амнияти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо протокол ва оид ба масъалаҳое, ки ҳалли онҳо қарори Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистонро талаб менамоянд, бо фармон ва амрҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба расмият дароварда мешаванд.

Моддаи 30¹. Котиботи Шӯрои амният (ҚҶТ аз 03.08.2018 с., № 1540)

1. Барои таъмини фаъолияти Шӯрои амният котиботи Шӯрои амният таъсис дода мешавад.

2. Котиботи Шӯрои амният воҳиди сохтории Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

3. Низомномаи котиботи Шӯрои амният бо пешниҳоди Роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад (**ҚҶТ аз 03.08.2018 с., № 1540**).

БОБИ 6.

МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 31. Назорат ба фаъолияти мақомоти таъмини амният

Назорат ба фаъолияти мақомоти таъмини амният аз ҷониби Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва прокурорҳои тобеи он таъмин карда мешавад.

Моддаи 32. Ҷавобгарӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

**Моддаи 33. Дар бораи аз эътибор соқит донистани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон
«Дар бораи амният»**

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 декабри соли 1993 «Дар бораи амният» (Ахбори Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 1994, №3-4, мод. 64; Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 1995, №22, мод. 270; с. 1996, №3, мод. 48, *фасли XXIV*; с. 1997, №23-24, мод. 333, *фасли XXIV*) аз эътибор соқит дониста шавад (ҚҶТ аз 15.03.2016 с., № 1283).

Моддаи 34. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

**Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Эмомалӣ Раҳмон

ш. Душанбе
28 июни соли 2011
№ 721